

**Streszczenie w języku
niespecjalistycznym do prognozy
oddziaływania na środowisko
Lokalnego Programu Rewitalizacji
Miasta Biskupiec**

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	2
1.1 . PODSTAWA FORMALNA	2
1.2 . PODSTAWA PRAWNA	2
1.3 . ZAKRES PROGNOZY	2
2. PRZEDMIOT PROGNOZY	3
2.1 . CELE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	3
2.2 . OBSZARY WSPARCIA	4
2.3 . OPIS PROJEKTÓW UJĘTYCH W LPR	5
2.4 . POWIĄZANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	9
3. STAN ŚRODOWISKA MIASTA BISKUPIEC	14
3.1 . KLIMAT	14
3.2 . JAKOŚĆ POWIETRZA	14
3.3 . WODY POWIERZCHNIOWE	14
3.4 . WODY PODZIEMNE	15
3.5 . POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	15
3.6 . GOSPODARKA ODPADAMI	15
3.7 . OBSZARY CHRONIONE I SIEĆ NATURA 2000	16
3.8 . ZABYTKI	16
4. CECHY OBSZARU REWITALIZOWANEGO	18
5. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	20
5.1 . ZADANIA ZWIĄZANE Z INFRASTRUKTURĄ ZEWNĘTRZNĄ	20
5.2 . MODERNIZACJE I REWITALIZACJE BUDYNKÓW	23
5.3 . ZADANIA ZWIĄZANE Z BUDOWĄ NOWYCH OBIEKTÓW	26
6. OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	29
7. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH LUB TRANSGRANICZNYCH	31
8. SKUTKI BRAKU REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA ŚRODOWISKA	32
9. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	33
10. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	35

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWA FORMALNA

Podstawę formalną niniejszego opracowania p.n. *Prognoza oddziaływania na środowisko Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Biskupiec* stanowi zamówienie złożone przez firmę Grupa Ergo Sp. z o.o., Buczek Mały 3, Rychtal.

1.2. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy jest art. 46 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Artykuł ten nakłada obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji dokumentów strategicznych opracowywane przez organy administracji.

Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko - rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmujące w szczególności:

- a) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- b) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- c) uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- d) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zapisy Ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* są przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27.06.2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zgodnie z opinią Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie znak RDOŚ-28-WOOS-6613-01-009/09/jc z dnia 6 lutego 2009 r. projekt dokumentu o nazwie *Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) Miasta Biskupiec* wymaga sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. W niniejszej prognozie uwzględniono także opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 3 kwietnia 2009 r.

1.3. ZAKRES PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w artykule 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*.

Zgodnie z Ustawą prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. PRZEDMIOT PROGNOZY

Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) Miasta Biskupiec opracowany został w 2007 roku i przyjęty przez Radę Miejską w Biskupcu Uchwałą Nr XIII/91/07 z dnia 30 października 2007r. W 2008 roku przystąpiono do aktualizacji programu. Aktualizacja Programu wynikała z potrzeby dostosowania dokumentu do obowiązujących „Wytucznych Instytucji Zarządzającej do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013, oraz uwzględnienia zapisów „Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013”.

Opracowany w 2009 r. *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Biskupiec – Aktualizacja* jest integralną częścią *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Biskupiec* z 2007 r. Oba dokumenty stanowią jeden LPR i należy je rozpatrywać równocześnie.

Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) miasta Biskupiec jest dokumentem planistycznym zawierającym wykaz określonych zadań kluczowych z punktu widzenia interesów lokalnej społeczności i władz miasta oraz stanowiącym narzędzie sprawnej kontroli i koordynowania ich realizacji dla osiągnięcia celów i korzyści stawianych zagadnieniom rewitalizacji.

W latach 2007-2013 podstawowym dokumentem określającym zasady wykorzystania środków unijnych na rewitalizację obszarów miejskich jest Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury, Działanie 4.2. „Rewitalizacja miast” oraz 4.3. „Restrukturyzacja terenów powojkowych i poprzemysłowych”.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Biskupiec oprócz obszaru powojkowego objął również osiedla mieszkaniowe cechujące się postępującą degradacją, a także obiekty o wartości historycznej, w tym teren Starego Miasta. Na terenie obszaru zdefiniowanego jako kryzysowy występują problemy dotyczące różnych sfer: społecznej, przestrzennej, a także kulturalno-turystycznej. Z drugiej strony, ze względu na potencjał obszaru rewitalizowanego, koncentracja działań na tym obszarze zapoczątkuje trwałe i samopodtrzymujące się rozwój społeczno-gospodarczy miasta. Działania prowadzić będą do rewitalizacji najbardziej zdegradowanej tkanki urbanistycznej – architektonicznej oraz wzmocnienia struktur społeczno – ekonomicznych w Biskupcu. Wsparcie udzielone zostanie w szczególności na zintegrowane rozwiązania traktujące kompleksowo problemy społeczne i środowiskowe.

2.1. CELE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Działania podejmowane w ramach LPR są kontynuacją prac realizowanych przez władze Biskupca w kierunku rozwoju gospodarczego i społecznego miasta. Wszelkie wysiłki podejmowane przez miasto zmierzają do osiągnięcia głównego celu którym jest – „Stymulowanie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego miasta oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców poprzez koordynację działań inwestycyjnych na terenie obszaru rewitalizowanego”.

1. Podniesienie jakości przestrzeni publicznej, w tym obiektów o wartości historycznej
2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości
3. Rozwój bazy turystycznej oraz sportowo-rekreacyjnej
4. Poprawa jakości zasobów mieszkaniowych, w tym wprowadzanie nowych funkcji na tereny osiedli mieszkaniowych

Wybór obszarów do rewitalizacji został przeprowadzony zgodnie z „Wytocznymi Instytucji Zarządzającej do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji - RPO Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013” (z dnia 16 października 2008 r.).

Obszary rewitalizowane zostały wyznaczone w oparciu o analizę danych statystycznych uzyskanych od Urzędu Miejskiego w Biskupcu oraz Głównego Urzędu Statystycznego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu, Komisariatu Policji w Biskupcu, właścicieli i zarządców mediów oraz innych podmiotów działających na terenie miasta Biskupca. Posłużyły one do sporządzenia i wyliczenia wskaźników pozwalających wskazać obszar kwalifikujący się do wsparcia w ramach programu rewitalizacji.

Wyznaczenia obszaru wsparcia dokonano na podstawie wskaźników społeczno-ekonomicznych, służących identyfikacji określonych w rozporządzeniu zjawisk, jak również w oparciu o wynik przeprowadzonych dyskusji i konsultacji społecznych.

2.2. OBSZARY WSPARCIA

Tekst wyróżniony kursywą pochodzi z dokumentów: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Biskupiec z 2007 r. oraz jego aktualizacji z 2009 r.

➤ **w ramach działania 4.2. Rewitalizacja Miast:**

Urząd Miejski w Biskupcu przeprowadził analizę sytuacji w mieście w aspekcie uwarunkowań społecznych, kulturowych i gospodarczych, określił też główne problemy miasta uwzględniając potrzeby i oczekiwania mieszkańców. Analiza ta pozwoliła na wstępną identyfikację obszaru problemowego, który przy spełnieniu wymaganych zasad i kryteriów predysponował do obszaru rewitalizowanego.

Obszar rewitalizowany obejmuje tereny położone w centralnej, zachodniej i północno-wschodniej części miasta. Obszar jest ograniczony od wschodu terenem położonym pomiędzy ulicami al. Broni i Ludową, od północy terenem osiedla mieszkaniowego przy ul. Ludowej, terenem Stadionu Miejskiego oraz Parku Miejskiego, a także zabudowaniami położonymi wzdłuż ulic Al. Niepodległości, Grunwaldzkiej, Armii Krajowej. Dalej obszar graniczy z rzeką Dymor oraz z torami kolejowymi; obejmuje osiedle mieszkaniowe położone przy ul. Chrobrego oraz zabudowania wzdłuż ul. Cmentarnej, Słowackiego, Al. Róż, Mickiewicza. Od południa granicę obszaru stanowią zabudowania położone wzdłuż ul. Ludowej, Wojska Polskiego, Warszawskiej, Poznańskiej, Kopernika, Al. Róż.

➤ **w ramach działania 4.3. Restrukturyzacja terenów powojсковych i przemysłowych**

Przy wyznaczaniu obszarów powojсковych i przemysłowych nie stosuje się kryteriów wyznaczania obszarów. Tereny te stanowią obszar rewitalizowany zgodnie z definicją. Obszary powojсковe zdefiniowane są jako obszary nieużytkowane lub nie w pełni wykorzystane, zajmowane lub eksploatowane przez armię do celów logistycznych, kwaterunkowych lub poligonowych w XX/XXI wieku, obejmujące rekultywację terenów zdegradowanych oraz zagospodarowanie tych terenów dla potrzeb prowadzenia działalności gospodarczej i/lub społecznej.

Obszar rewitalizowany obejmuje tereny położone w południowo-zachodniej części miasta. Obszar jest ograniczony od północy ulicą Ludową i Al. Broni, od wschodu ulicą Wojska Polskiego, od południa Al. Broni i ul. Wojewódzką, od zachodu terenem osiedla przy ul. Zawadzkiego. Obszar rewitalizowany jest obszarem powojсковym. Teren funkcjonującej tu do 2000 r. jednostki wojskowej zajmował 12,5 ha.

2.3. OPIS PROJEKTÓW UJĘTYCH W LPR

W tabeli 1 zestawiono zadania w ramach działania 4.2. Rewitalizacja miast. W tabeli 2 zestawiono zadania w ramach działania 4.3. Restrukturyzacja terenów powojkowych i przemysłowych.

Tabela 1. Zadania w ramach działania 4.2. Rewitalizacja miast

Lp.	Tytuł projektu	Wnioskodawca/ beneficjent	Adres/ lokalizacja inwestycji	Lata realizacji projektu
1	2	3	4	5
1	Rewitalizacja Starego Miasta Biskupiec	Gmina Biskupiec	Plac Wolności	2008÷2010
2	Modernizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych Gminy Biskupiec	Gmina Biskupiec	Teren miasta	2009÷2012
3	Remont wieży kościoła pw. św. Jana Chrzciciela	Parafia rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela	Plac Kościelny 1	2009÷2010
4	Zagospodarowanie terenu wokół kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Biskupcu oraz remont zabytkowych budynków parafii	Parafia rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela	Plac Kościelny 1	2009÷2010
5	Wykończenie wnętrza kościoła pw. św. Jana Chrzciciela	Parafia rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela	Plac Kościelny 1	2009÷2010
6	Renowacja budynku użyteczności publicznej Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Biskupcu wraz z przyległym terenem w kompleksie obiektów zabytkowych Sądu	Jednostka Ratowniczo – gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Biskupcu	ul. Sądowa 6	2009÷2013
7	Remont byłego browaru w Biskupcu	Piotr Perzanowski	ul. Warszawska	2008÷2010
8	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Syreny 2	ul. Syreny 2	2007÷2010
9	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Poznańska 2	ul. Poznańska 2	2008÷2010
10	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Poznańska 4	ul. Poznańska 4	2007÷2010
11	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu z poprawą ciągów komunikacyjnych oraz stworzeniem Klubu Seniora	Wspólnota Mieszkaniowa Poznańska 8	ul. Poznańska 8	2008÷2009
12	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Kopernika 6	ul. Kopernika 6	2007÷2009
13	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Chrobrego 19	ul. Chrobrego 19	2007÷2010
14	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Moniuszki 2	ul. Moniuszki 2	2008÷2009
15	Termomodernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Pl. Wolności 1 (12 – 19)	Pl. Wolności 1 (12 – 19)	2009÷2011
16	Termomodernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu wraz ze stworzeniem Klubu Seniora	Wspólnota Mieszkaniowa „BIS” Pl. Wolności 1 (20 – 27)	Pl. Wolności 1 (20 – 27)	2008÷2009
17	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Pl. Wolności 3	Pl. Wolności 3	2009÷2010
18	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Pl. Wolności 5B	Pl. Wolności 5B	2009÷2010
19	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	Wspólnota Mieszkaniowa Grunwaldzka 12	ul. Grunwaldzka 12	2009
20	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku, stworzeniem świetlicy osiedlowej oraz wykonaniem podjazdów dla niepełnosprawnych	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Róż 8A	Al. Róż 8A	2009÷2012
21	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Armii Krajowej 5 w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Armii Krajowej 5	ul. Armii Krajowej 5	2009
22	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu wraz z poprawą jakości ciągów komunikacyjnych	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Broni 12	Al. Broni 12	2009÷2010
23	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu wraz z poprawą jakości ciągów komunikacyjnych	Wspólnota Mieszkaniowa Ludowa 3	ul. Ludowa 3	2009÷2010

24	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	Wspólnota Mieszkaniowa Ludowa 7	ul. Ludowa 7	2010÷2011
25	„Dbajmy o środowisko i wygląd Miasta” Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu wraz z poprawą jakości ciągów komunikacyjnych	Wspólnota Mieszkaniowa Słowackiego 3A	ul. Słowackiego 3A	2009÷2014
26	Modernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Kryniczna 7	ul. Kryniczna 7	2009
27	Odnowienie „perełki architektonicznej” w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Mazurskie Przedmieście 2	ul. Mazurskie Przedmieście 2	2009÷2010
28	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Broni 2,4	Al. Broni 2,4	2010
29	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Broni 6-8	Al. Broni 6-8	2009
30	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Broni 14, 14A	Al. Broni 14, 14A	2010÷2011
31	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Ludowa 42	ul. Ludowa 42	2010÷2011
32	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Moniuszki 6	ul. Moniuszki 6	2009
33	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Plac Wolności 6	Plac Wolności 6	2009÷2010
34	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Aleja Róż 6	Aleja Róż 6	2009÷2010
35	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Wojska Polskiego 8	Wojska Polskiego 8	2009
36	Rewitalizacja budynku szkoły przy ul. Armii Krajowej 2 w Biskupcu.	Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Oświaty „ŻAK” w Biskupcu	ul. Armii Krajowej 2	2009÷2010
37	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa „DOM”	ul. Chrobrego 12	2009÷2010
38	Budowa budynku mieszkalno - usługowego	Tadeusz Kobus ul. Generała zawadzkiego 17 11-300 Biskupiec	ul. Chopina działka 209/12	2009÷2010

Tabela 2. Zadania w ramach działania 4.3. Restrukturyzacja terenów powojaskowych i przemysłowych

Lp.	Tytuł projektu	Wnioskodawca/ beneficjent	Adres/ lokalizacja inwestycji	Lata realizacji projektu
1	Budowa infrastruktury technicznej na terenach powojaskowych	Gmina Biskupiec	Aleja Broni	2008÷2010
2	Budowa krytej pływalni w Biskupcu	Gmina Biskupiec	Teren miasta	2009÷2010
3	Rewitalizacja „Kasyna Wojskowego”, budynku magazynowego i terenów przyległych	P.H.U. „Waldi”	„Kasyno Wojskowe” - ul. Wojska Polskiego 12a; budynek magazynowy – ul. Wojewódzka 12	2009÷2013
4	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Broni 1 C	Al. Broni 1 C	2010÷2012
5	Rewitalizacja budynku garażowo-magazynowego poprzez zmianę sposobu zagospodarowania na budynek mieszkalny wielorodzinny.	Ryszard Franczak zam. 11-300 Biskupiec ul. Kombatantów 37	ul. Aleja Broni 1B, działka 43/28	2009÷2013

Zadania w ramach działania 4.2. Rewitalizacja miast

ad 1. Rewitalizacja Starego Miasta Biskupiec – lata realizacji 2008÷2010

Celem projektu jest zagospodarowanie historycznego centrum miasta Biskupiec. Projekt obejmuje przebudowę dróg oraz zagospodarowanie terenu (modernizacja nawierzchni dróg, parkingi, chodniki, zieleń, plac z fontanną, ławeczki, oświetlenie, przebudowa kanalizacji deszczowej). Realizacja projektu przyczyni się do poprawy nawierzchni dróg, a także pozwoli na atrakcyjne zagospodarowanie centrum Biskupca, będącego wizytówką miasta.

Jednym z elementów małej architektury na placu Wolności powstałym w wyniku rewitalizacji placu będzie fontanna. Zaprojektowano fontannę wykonaną z białego marmuru w formie przelewowych mis w trzech poziomach. Wysokość całkowita fontanny wyniesie 4,25 m. Fontanna ustawiona centralnie w niecce basenowej o ścianach profilowanych wykonanych z elementów białego marmuru.

ad 2. Modernizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych Gminy Biskupiec – lata realizacji 2009÷2012

Projekt obejmuje wykonanie remontów gminnych budynków mieszkalnych. Projekt przyczyni się do podniesienia standardu życia i sytuacji mieszkaniowej osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, zamieszkujących mieszkania komunalne. Obecny stan budynków jest wysoce niezadowolający, wymagają one pilnych i kompleksowych remontów, a ograniczone środki finansowe, jakimi dysponuje Gmina nie pozwalają na realizację wszystkich potrzeb.

ad 3. Remont wieży kościoła pw. św. Jana Chrzciciela – lata realizacji 2009÷2010

Projekt obejmuje remont wieży kościoła polegający na m.in. odnowieniu elewacji oraz odbudowie schodów. W czasie II wojny światowej wieża kościoła została spalona. W 1986 r. dobudowano brakujący hełm wieży kościoła. Do chwili obecnej nie zostały odbudowane schody, co uniemożliwia jej prawidłową konserwację. Istnieje możliwość przy właściwej adaptacji wieży utworzenie punktu widokowego, co wpłynie korzystnie na rozwój turystyki w mieście. Konserwacji wymaga również elewacja wieży.

ad 4. Zagospodarowanie terenu wokół kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Biskupcu oraz remont zabytkowych budynków parafii – lata realizacji 2009÷2010

Projekt obejmuje zagospodarowanie terenu polegający m.in. na konserwacji i odbudowie zabytkowego ogrodzenia wokół kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Biskupcu, konserwacji elewacji prezbiterium kościoła i plebanii oraz remont zabytkowych budynków parafii. Istniejące ogrodzenie wzniesione zostało w XVIII wieku. Do chwili obecnej nie było gruntownie odnawiane i należy je konserwować, jak i elewacja prezbiterium – najstarszej części kościoła. W 80% została odrestaurowana elewacja kościoła. Zabytkowe budynki parafii wymagają gruntownego odrestaurowania. Ściany budynków porażone są pleśnią i są zawilgocone. Dachy budynków wymagają natychmiastowej naprawy. Zużyte elementy więźby dachowej należy wymienić. Pokrycie dachowe stanowi popękana dachówka ceramiczna, którą należy wymienić i uzupełnić braki.

ad. 5. Wykończenie wnętrza kościoła pw. św. Jana Chrzciciela – lata realizacji 2009÷2010

Projekt obejmuje wykończenie wnętrza kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Biskupcu. Konserwacji wymaga zabytkowa ambona oraz stacja drogi krzyżowej. W ramach projektu planowane jest również odmalowanie kościoła w nawiązaniu do epoki, w którym powstał kościół, tj. z elementami barokowymi, a także naprawa zniszczonych posadzek.

ad.6. Renowacja budynku użyteczności publicznej Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Biskupcu wraz z przyległym terenem w kompleksie obiektów zabytkowych Sądu – lata realizacji 2009÷2013

W ramach projektu planuje się termoizolację budynków, wymianę bram garażowych, montaż wyciągów spalin w garażach, wymianę instalacji elektrycznej i c.o., a także wymianę nawierzchni placu manewrowego i dróg dojazdowych. Realizacja projektu wpłynie na wzmocnienie Miasta poprzez poprawę bezpieczeństwa publicznego, w tym poprawę estetyki terenu, uzyskanie ładu przestrzennego, poprawę funkcjonalności przestrzeni publicznej, podniesienie jakości usług publicznych świadczonych przez Państwową Straż Pożarną, usprawnienie ciągów komunikacyjnych dla pojazdów specjalistycznych, zwiększenie

oszczędności energetycznej dla budynków oraz zmniejszenie zagrożeń dla środowiska naturalnego.

ad.7. Remont byłego browaru w Biskupcu – lata realizacji 2008÷2010

W ramach projektu przewiduje się remont i modernizację budynku wraz ze stworzeniem terenów zieleni wokół budynku i budową parkingu. Celem projektu jest odnowa gospodarcza i społeczna terenu po byłym browarze, wprowadzenie nowej funkcji zdegradowanej nieruchomości w centrum miasta, zachowanie unikatowych walorów architektoniczno-kompozycyjnych miasta, odzyskiwanie i podwyższanie wartości funkcjonalnej, technicznej, ekonomicznej i kulturowej nieruchomości, a także likwidacja zagrożeń dla środowiska naturalnego, jakie niesie za sobą użytkowanie nieruchomości.

ad. 8 ÷ 37. Modernizacja zdegradowanej substancji mieszkaniowej

Projekty z zakresu infrastruktury mieszkaniowej mają na celu podniesienie standardu życia i sytuacji mieszkaniowej oraz odnowę gospodarczą i społeczną, w tym poprawę estetyki i zapobieganie degradacji obiektów o wartościach historycznych. W ramach projektów, oprócz modernizacji części wspólnych budynków wielorodzinnych planuje się zagospodarowanie terenów wokół budynków i tym samym stworzenie przyjaznej przestrzeni miejskiej oraz poprawę bezpieczeństwa komunikacyjnego. Ponadto stworzenie miejsc do spędzania wolnego czasu, w tym placów zabaw i klubów mieszkańców przyczyni się do „humanizacji blokowisk”. Budynki, których modernizację planuje się w ramach rewitalizacji Biskupca zbudowane zostały w przestarzałych technologiach, są niedocieplone i wymagają pilnej interwencji.

ad.38. Budowa budynku mieszkalno – usługowego – lata realizacji 2009÷2010

Planuje się budowę budynku mieszkalno-usługowego na działce 209/12 przy ul. Chopina.

Zadania w ramach działania 4.3. Restrukturyzacja terenów powojkowych i przemysłowych

ad. 1. Budowa infrastruktury technicznej na terenach powojkowych

Projekt obejmuje budowę oraz przebudowę sieci kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, sieci kanalizacji deszczowej oraz dróg znajdujących się na terenie byłej jednostki wojskowej w Biskupcu przy al. Broni. Teren jednostki wojskowej ulega degradacji. Poczynione przez Gminę Biskupiec działania zmierzające do zasiedlenia opustoszałej jednostki wojskowej wymagane są wsparciem inwestycyjnym z zakresu infrastruktury. Istniejące sieci kanalizacji sanitarnej i burzowej są niedrożne, a sieć wodociągowa wymaga remontu. Wymagana jest budowa dróg. Brak dojazdów i podstawowej infrastruktury do działek uniemożliwia ich zabudowę.

ad. 2. Budowa krytej pływalni w Biskupcu

Projekt obejmuje budowę krytej pływalni na terenie byłej jednostki wojskowej. Projektowana pływalnia przeznaczona jest na cele edukacyjne i społeczne. Głównym celem tego projektu jest wyrównanie szans w dostępie do edukacji pomiędzy uczniami z obszarów wiejskich i miejskich oraz poprawa dostępu społeczności lokalnych do podstawowej infrastruktury sportowej. Realizacja inwestycji stworzy realne szanse na rozwój miasta oraz gminy, a co za tym idzie utworzenie miejsc pracy. Budowa basenu w miejscowości Biskupiec podyktowana jest potrzebami lokalnej społeczności. Teren przeznaczony pod inwestycję stanowią opustoszałe koszary wojskowe. Jest to idealne miejsce na utworzenie ośrodka sportów. Pozwoli to na rozwój nowych form rekreacji i wypoczynku oraz uatrakcyjnienie spędzania wolnego czasu. Jakość życia mieszkańców miasta i gminy Biskupiec mierzona dostępnością do usług kulturalnych i sportowych nie jest w pełni zadowalająca. Wyraża się to zarówno w

niewystarczającej liczbie tego typu placówek, jak i standardzie ich wyposażenia i świadczenia usług. Projekt zrealizuje cele wyznaczone w strategii gminy i województwa.

ad.3. Rewitalizacja „Kasyna Wojskowego”, budynku magazynowego i terenów przyległych

W ramach projektu przewiduje się remont dachu, wyłożenie kostką brukową drogi dookoła budynku i przyległego placu oraz parkingu, a także adaptacja budynku magazynowego na „bazę noclegową”. Wybudowane w 1906 r. „Kasyno Wojskowe” jest obiektem podlegającym ochronie konserwatorskiej. Remont budynku i terenów przyległych wzbogaci zasoby zabytkowe Biskupca. Otwarty na co dzień lokal gastronomiczny z bazą noclegową to kolejna „furtka” do rozwoju branży turystycznej w Biskupcu. Adaptacja na pensjonat, nie remontowanego od ponad 20 lat magazynu po byłej jednostce wojskowej zapobiegnie dalszej degradacji budynku i utworzony dodatkowe miejsca noclegowe. Zrealizowanie tych inwestycji przyczyni się do zwiększenia rynku pracy dla mieszkańców miasta i gminy Biskupiec oraz poszerzy walory turystyczne regionu Warmii i Mazur.

ad.4. Rewitalizacja budynku wielorodzinnego w Biskupcu

- remont elewacji z naprawą pokrycia dachu, częściowa wymiana i naprawa wentylacji,
- zagospodarowanie i uporządkowanie terenu wokół budynku,

ad. 5. Rewitalizacja budynku garażowo-magazynowego poprzez zmianę sposobu zagospodarowania na budynek mieszkalny wielorodzinny

Przedsięwzięcie realizowane przez prywatnego inwestora na działce nr 43/28 przy Alei Broni 1B.

2.4. POWIĄZANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Biskupiec zgodny jest z priorytetami i celami dokumentów strategicznych i programowych.

Dokumentami programowymi szczebla krajowego są:

1. Polityka Ekologiczna Państwa
2. Strategiczne Wytyczne Wspólnotowe
3. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007÷2013
4. Strategia Rozwoju Kraju w latach 2007÷2015

Dokumenty programowe szczebla regionalnego:

1. Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020
2. Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007÷2013
3. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i gminy Biskupiec
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec
5. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta
6. Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Biskupiec na lata 2004÷2010

Nadrzędnym, strategicznym celem **Polityki Ekologicznej Państwa** jest *zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego.*

Celami realizacyjnymi Polityki Ekologicznej są:

- wzmocnianie systemu zarządzania ochroną środowiska,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski,
- ochrona klimatu.

Realizacja zadań zawartych w LPR dla miasta Biskupiec przyczyni się do dalszej poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski.

Strategiczne Wytyczne Wspólnotowe – założenia koncentrują się w dużej mierze na problemach i szansach obszarów miejskich. Wytyczna *TERYTORYALNY WYMIAR POLITYKI SPÓJNOŚCI*, wskazuje na konieczność podjęcia działań promujących wewnętrzną spójność w obszarach miejskich, zmierzających do poprawy sytuacji dzielnic kryzysowych. Przeprowadzone w tych dzielnicach działania nie tylko przeciwdziałają zjawiskom rozrostu miast i suburbanizacji, ale przede wszystkim prowadzą do promocji przedsiębiorczości, lokalnego zatrudnienia i rozwoju społeczności lokalnych.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007÷2013 – to strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, z określonymi celami polityki spójności w Polsce w latach 2007-2013 oraz określonym systemem wdrażania funduszy unijnych w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007-2013. Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji wpisują się w następujące cele horyzontalne:

- Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,
- Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,
- Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,
- Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- Wyrównywanie szans rozwojowych.

Strategia Rozwoju Kraju w latach 2007÷2015 - określa cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz przedstawia warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców: poszczególnych obywateli i rodzin przy pełnym wykorzystaniu możliwości pojawiających się w związku z obecnością Polski w Unii Europejskiej. LPR dla miasta Biskupiec wpisuje się w 3 podstawowe priorytety Strategii Rozwoju Kraju:

- PRIORYTET 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej
- PRIORYTET 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości
- PRIORYTET 4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.

Podstawowym dokumentem, w którym sformułowano strategię rozwoju społeczno gospodarczego województwa jest **Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko–Mazurskiego do roku 2020**, uchwalona Uchwałą nr XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005r.

Cel główny Strategii to „*Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy*”.

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007÷2013 jest dokumentem strategicznym stanowiącym podstawę wykorzystania przez województwo środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kolejnym okresie programowania funduszy strukturalnych 2007- 2013. Projekty wyspecyfikowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla miasta Biskupiec wpisują się we wszystkie trzy grupy zagadnień zdefiniowanych w osi:

- Humanizacja blokowisk,
- Rewitalizacja miast,
- Restrukturyzacja terenów powojennych i przemysłowych.

Działania realizowane na obszarze rewitalizowanym są również komplementarne z następującymi osiami priorytetowymi wskazanymi w programie operacyjnym:

- Przedsiębiorczość
- Turystyka
- Infrastruktura społeczna.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i gminy Biskupiec

W Strategii określono następujące cele:

CEL 1. Stymulowanie rozwoju gospodarczego zgodnie z zasadami rozwoju gospodarczego

CEL 2. Tworzenie technicznych warunków rozwoju społeczno-gospodarczego i poprawy stanu środowiska

CEL 3. Kształtowanie polityki społecznej zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami mieszkańców

CEL 4. Poprawa i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy

Biskupiec - nadrzędnym celem zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec jest rozwój zrównoważony, gwarantujący wzrost poziomu życia mieszkańców i zapewnienie gminie Biskupiec trwałej konkurencyjności w regionie, przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych oraz optymalnym wykorzystaniu podstawowego zasobu jakim jest przestrzeń. Cel ten sprowadza się m. in. do stworzenia na terenie gminy warunków do wielokierunkowej działalności gospodarczej, rozwoju różnych form turystyki, zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców, zgodnie z ich oczekiwaniami i aspiracjami oraz wymogami ochrony środowiska.

Na określony wyżej cel główny składają się cele szczegółowe zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec: cele społeczne, cele ekonomiczne, cele kulturowe, cele przestrzenne. Teren pozostały po jednostce wojskowej w Biskupcu został wskazany w Studium jako teren zabudowany wymagający przekształceń (teren zabudowany oraz otwarte tereny towarzyszące budynkom wymagają przekształceń użytkowych).

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Biskupiec (uchwalony Uchwałą Nr XXX/211/05 Rady Miejskiej w Biskupcu z dnia 15 czerwca 2005r.).

Plan obejmuje zasięgiem obszar całego miasta. Tereny w mieście przeznaczone są w planie pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i jednorodzinną z usługami nieuciążliwymi, usługi, usługi uciążliwe, przemysł i składy, tereny

górnice, tereny zaplecza komunikacji samochodowej, tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, tereny zieleni urządzonej, tereny ogródków działkowych, cmentarze, tereny zieleni podmiejskiej, tereny wód powierzchniowych, lasy, tereny dróg publicznych, dróg wewnętrznych, ciągów pieszo-jezdných i pieszo-rowerowych, tereny infrastruktury technicznej (elektroenergetyka, gazownictwo, wodociągi, kanalizacja).

W planie wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „B” – ochrony układów przestrzennych lub ich części, w obrębie, których dominuje historyczne rozplanowanie i zabudowa o regionalnych lub lokalnych wartościach kulturowych, o niewielkim stopniu zdegradowania, których stan zachowania pozwala na przeprowadzenie działań konserwatorsko-rewaloryzacyjnych, w tym podstrefę „B1” – ochrony konserwatorskiej, w której chroni się historyczne rozplanowanie i przekrój ulic i placów wraz z ich nawierzchniami, historyczną skalę zabudowy, a także strefę „W” – ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.

➤ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego historycznego układu urbanistycznego miasta Biskupiec (uchwalony Uchwałą Nr VIII/50/07 Rady Miejskiej w Biskupcu z dnia 16 maja 2007 r.).

Granice planu objęty rejon Starego Miasta, jest to obszar: od południa i południowego – wschodu ulicą Gdańską i po granicy działki nr 119/1 aż do ul. Strażackiej, od wschodu – ul. Kryniczną i wzdłuż ul. Chrobrego aż do działki nr 242/8, a później wzdłuż działki nr 242/8, aż do koryta rzeki Dymer, od północy i północnego-zachodu – korytem rzeki Dymer, od zachodu – wzdłuż działki nr 103/2 i później pośrodku działki 256/22 aż do koryta rzeki Dymer.

W planie ustalono następujące przeznaczenie poszczególnych terenów: usługi sakralne związane z terenami i obiektami wyznaniowymi tj. kościół, dom parafialny z zapleczem gospodarczym, dopuszcza się funkcje uzupełniającą – dom samotnej matki, dom pielgrzyma itp.; zabudowa usługowa; zabudowa usługowa z funkcją uzupełniającą – zabudowę mieszkaniową wielorodzinną; zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną z usługami jako funkcją uzupełniającą; zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną; zieleń urządzona (teren publiczny jako urządzona zieleń niska lub wysoka, w tym parki, zieleńce, skwery, jako przestrzeń ogólnodostępna wraz z urządzeniami sportowymi i rekreacyjnymi); zieleń ogrodów prywatnych (stanowiąca uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej); przestrzeń publiczna rozumiana jako place i skwery, miejsca postojowe i parkingowe, place nawrotowe, ciągi piesze, dojazdy dla samochodów osobowych i dostawczych, obsługi technicznej, komunikacji zorganizowanej wraz z zielenią urządzoną; tereny obsługi komunikacji i infrastruktury technicznej, drogi i ciągi piesze.

W planie ustala się m.in. zasady zagospodarowania obszarów przeznaczonych do rewaloryzacji i rehabilitacji:

- obszary z zabudową o wysokich walorach architektonicznych (w tym obiekty objęte ochroną konserwatorską) – do zachowania i rewaloryzacji na warunkach określonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; obiekty te i obszary znajdują się w rejonie ulic: Ogrodowej, Bogusławskiego, Wawelskiej, 1-go Maja, Przeskok, Pionierów, Floriańskiej, Placu Wolności, Szpitalnej, Żeromskiego, Gdańskiej, Chopina, Mickiewicza i Chrobrego.

- obszary z zabudową o niskich i przeciętnych walorach architektonicznych (obszary w rejonie ulic: Warszawskiej (skrzyżowanie z Syreny), Szpitalnej, Syreny, Krynicznej, Mickiewicza),
- obszary (teren na zapleczu ul. Floriańskiej i przy ul. Topiel oraz teren przy ul. Syreny).

Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Biskupiec na lata 2004÷2010

Strategicznym celem Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Biskupiec jest rozwijanie konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia a także i osiągnięcie spójności społecznej, ekonomicznej oraz przestrzennej z Unią Europejską na poziomie lokalnym.

Cel strategiczny zamierza się osiągnąć poprzez realizację następujących priorytetów, działań i zadań:

Priorytet 1. Stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego:

Działanie 1.1. Zwiększenie atrakcyjności miasta do lokowania działalności gospodarczej

Działanie 1.2. Rozwój funkcji turystycznej

Priorytet 2. Tworzenie technicznych warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego:

Działanie 2.1. Rozwój infrastruktury komunalnej

Działanie 2.2. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy

Priorytet 3. Kształtowanie polityki społecznej:

Działanie 3.1. Tworzenie warunków efektywnej edukacji społeczeństwa

Priorytet 4. Poprawa i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego gminy:

Działanie 4.1. Racjonalna gospodarka zasobami przyrody

Działanie 4.2. Kształtowanie skutecznej polityki ochrony dziedzictwa kulturowego.

3. STAN ŚRODOWISKA MIASTA BISKUPIEC

3.1. KLIMAT

Opis warunków klimatycznych pochodzi z „Programu Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Biskupiec”.

Biskupiec leży w obrębie Mazursko-Białostockiego Regionu Klimatycznego. Klimat opisywanego terenu należy do typu klimatu pojeziernego, odznaczającego się cechami przejściowymi od klimatu kontynentalnego do klimatu morskiego. Różnorodność klimatu wyraża się w znacznych wahaniami temperatury i opadów w tych samych miesiącach poszczególnych lat. Średnie roczne temperatury wynoszą 7⁰C; średnia półrocza zimowego – 0⁰C, a półrocza letniego - 14⁰C.

Długość bezmroźnego okresu wynosi średnio 125 dni. W pierwszej połowie maja niemal corocznie występują przymrozki. Średnie sumy roczne opadów dla terenu gminy wynoszą 550 mm, z przewagą opadów półrocza letniego. Średnia liczba dni z opadem wynosi około 160-170 rocznie. Okres wegetacyjny trwa około 160-190 dni i znacznie różni się w poszczególnych latach, nawet o kilka tygodni. Dominujące wiatry zachodnie, północno-zachodnie i południowo-zachodnie często uzyskują znaczne prędkości (nawet do 17 m/s).

3.2. JAKOŚĆ POWIETRZA

Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2007 r.” opracowanym przez WIOŚ w Olsztynie w 2008 r. monitoring jakości powietrza w powiecie olsztyńskim realizowany był poprzez pomiary stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną.

Do określenia jakości powietrza w powiecie olsztyńskim wykorzystano pomiary prowadzone za pomocą 3 stacji stałych, w tym:

- 1 stacji automatycznej WIOŚ (przy ul. Puszkina w Olsztynie),
- 2 stacji manualnych Inspekcji Sanitarno-Epidemiologicznej (przy ul. Żołnierskiej i ul. Niepodległości w Olsztynie).

Wyniki badań jakości powietrza, prowadzonych w 2007 r. na terenie powiatu olsztyńskiego wykazały:

- stężenia zanieczyszczeń: SO₂, NO₂/NO_x, CO, pyłu PM₁₀, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu, benzo(α)pirenu oraz O₃ nie przekraczały wartości odpowiednio dopuszczalnych, docelowych i długoterminowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 III 2008 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu
- powietrze we wszystkich strefach powiatu oceniono jako klasę A w systemie wcześniej wspomnianej 3 stopniowej oceny, gdzie poziomy dopuszczalne, docelowe i długoterminowe określono na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu

3.3. WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar gminy Biskupiec ma charakter wododziałowy. Znaczna część gminy położona jest w dorzeczu Pregoly, a jedynie niewielkie fragmenty w południowo-wschodniej części położone są w dorzeczu Wisły.

Na terenie gminy znajduje się wiele jezior, których zliczono 17. W większości są to jeziora niewielkie, jedynie kilka przekracza powierzchnię 100 ha. Jeziorność obszaru gminy wynosi 5%.

Na terenie gminy Biskupiec w 2007 r. nie badano jakości wód. Wykonywane były badania poddające ocenie jakość wód w jeziorze Dadaj. Jezioro Dadaj znajduje się około 5 km na zachód od Biskupca. Jest jeziorem silnie wydłużonym, rynnowym, z maksymalnym głębokościem w części centralnej. Największym dopływem jest rzeka Dymier, uchodząca do części południowej. W niewielkiej odległości od tego dopływu bierze początek rzeka Dadaj, wypływająca z jeziora na południowy zachód. Jezioro nie jest bezpośrednim odbiornikiem ścieków. Pośrednio do dopływu jeziora rzeki Dymier kierowane są ścieki z mechaniczno-biologicznej oczyszczalni miejskiej w Biskupcu. Wyniki przeprowadzonych badań pozwoliły zaklasyfikować jezioro Dadaj do III klasy czystości.

3.4. WODY PODZIEMNE

Wody podziemne gminy należące do piętra czwartorzędownego, charakteryzują się dużą zawartością związków żelaza (od 0,5 do 8,65 mg/l), manganu (od 0,1 do 0,65 mg/l). Zawartość siarczanów nie przekracza dopuszczalnych poziomów. Wody ujmowane do spożycia wymagają uzdatniania.

Na terenie gminy Biskupiec wyznaczono jeden z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – czwartorzędowy Zbiornik Międzymorenowy Nr 208 Biskupiec

Wody tego zbiornika objęte są regionalnym monitoringiem wód podziemnych, w ramach którego od lat jakość tych wód oceniana jest w II klasie jakości (średniej).

3.5. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

WIOŚ w 2007 r. do badań natężenia PEM wytypowano na terenie Olsztyna 11 punktów kontrolno pomiarowych.

Punkty pomiarowe wyznaczono na terenach o wysokiej gęstości zaludnienia w rejonie oddziaływania źródeł emisji PEM (stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne).

Pomiary wartości stężeń pól elektromagnetycznych wykazały brak przekroczeń wartości dopuszczalnych w badanych punktach.

3.6. GOSPODARKA ODPADAMI

Gmina Biskupiec jest obsługiwana w zakresie gospodarki odpadowej przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „Eko”s.c w Biskupcu. Zebrane odpady trafiały do 1.05.2007 r. na składowisko w Adamowie na terenie gminy. Wysypisko powstało w miejscu dawnego miejsca pozyskiwania piasku i żwiru, jest położone w odległości około 1 km na północ od Biskupca. Składowisko odpadów komunalnych w Adamowie nie posiada zabezpieczenia uniemożliwiającego przedostanie się do gleby odcieków wysypiska. Składowisko zostało zamknięte.

W 2003 r. powstał Związek Gmin „Czyste Mazury”, w którego skład wchodzi 8 gmin, w tym gmina Biskupiec. Związek ten założył, że powstanie nowoczesne składowisko odpadów, z segregacją i kompostowaniem na bazie wysypiska w Polskiej Wsi – Gmina Mrągowo, którego funkcjonowanie przewidziane jest w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami.

Główne działania przyjętego modelu gospodarki na terenie gminy, można przedstawić w formie poniższego zestawienia:

- podnoszenie poziomu świadomości społecznej,
- wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów,
- objęcie wywozem odpadów wszystkich mieszkańców gminy
- organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
- osiągnięcie minimalnych poziomów odzysku i recyklingu podanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami,
- stworzenie gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów wraz z niezbędną w tym zakresie infrastrukturą,
- likwidacja mogilnika, „dzikich wysypisk” oraz zapobieganie powstawaniu nowych nielegalnych miejsc składowania odpadów.

3.7. OBSZARY CHRONIONE I SIEĆ NATURA 2000

Zgodnie z treścią Ustawy z dnia 16-04-2004 roku o *ochronie przyrody*, formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe;
- rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszary Natura 2000;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Cały obszar miasta Biskupiec położony jest w granicach Systemu Obszarów Chronionych (SOCh) województwa warmińsko-mazurskiego. W obrębie tego systemu teren miasta zaliczono do obszarów o umiarkowanej ochronie, do których należą m.in. tereny całkowitych zlewni jezior i wód podziemnych bez izolacji. Jednocześnie południowa część miasta Biskupiec położona pomiędzy Aleją Wojska Polskiego, a ulicą Mickiewicza objęta jest ochroną w formie obszarów chronionego krajobrazu. Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego obszary chronionego krajobrazu nie tworzą wydzielonych przestrzennie i funkcjonalnie obszarów lecz stanowią bardzo złożony układ nawiązujący do obszarów chronionych w regionie.

Na terenie gminy Biskupiec znajdują się dwa rezerваты:

- Rezerwat leśny „Dębowo”
- Rezerwat florystyczny „Zabrodzie”.

Teren objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji nie znajduje się na żadnym z obszarów ujętych na ogłoszonej przez Ministerstwo Środowiska liście obszarów sieci Natura 2000. Teren ten nie znajduje się również na żadnym z obszarów znajdujących się na Shadow List i to zarówno tej ogłoszonej w 2004 r. i zaakceptowanej przez Ministerstwo Środowiska jak i na tej ogłoszonej w roku 2006 i 2008.

3.8. ZABYTKI

Na terenie miasta Biskupiec znajdują się następujące obiekty historyczne:

- średniowieczny gotycki układ przestrzenny starego miasta, lokacja z XIV w, prawa chełmińskie- 1395 r.,
- siedziba Urzędu Miasta Biskupiec - Aleja Niepodległości 2, murowany 1908r.,

- wieża ciśnień - murowana w 1912÷1913r.,
- zespół kamieniczek - przy ulicy Floriańskiej, murowana XIX w.- z figurą św. Jana Nepomucena nad „Starą” księgarnią,
- elementy ozdobne (głowy) nad Apteką „Starą” – ulica Plac Wolności,
- zespół kamieniczek - przy ulicy Mazurskie Przedmieście murowana, XIX-XX w.,
- dawny ratusz - ulica Pionierów 6 - murowany, 1895 r. (zabytkowy herb miasta).
- willa - przy ulicy Mickiewicza 12, murowana secesyjna 1906 r.,
- kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela- gotycki, murowany, z końca XVI w., wieża - XVII w. (1668), prezbiterium- początek XVIII w.(1728÷1734),
- kościół ewangelicko-augsburski, pseudoromański, murowany, początek XIX w.(1842÷1846), dzwonnica (campanilla) (1868÷1872); obecnie kościół katolicki pw. Błogosławionej Karoliny Kózkówny.

Obszar rewitalizowany obejmuje swoim zasięgiem m.in. teren Starego Miasta, objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego historycznego układu urbanistycznego miasta Biskupiec, oznaczonym nazwą „Biskupiec – Stare Miasto (UCHWAŁA Nr VIII/50/07 Rady Miejskiej w Biskupcu z dnia 16 maja 2007 r.). Na terenie obszaru wskazanego do rewitalizacji znajduje się łącznie 91% zabytków nieruchomych znajdujących się na terenie miasta.

4. CECHY OBSZARU REWITALIZOWANEGO

W ramach działania 4.2. Rewitalizacja Miast

Obszar rewitalizowany obejmuje tereny położone w centralnej, zachodniej i północno-wschodniej części miasta. Obszar jest ograniczony od wschodu terenem położonym pomiędzy ulicami al. Broni i Ludową, od północy terenem osiedla mieszkaniowego przy ul. Ludowej, terenem Stadionu Miejskiego oraz Parku Miejskiego, a także zabudowaniami położonymi wzdłuż ulic Al. Niepodległości, Grunwaldzkiej, Armii Krajowej. Dalej obszar graniczy z rzeką Dymier oraz z torami kolejowymi; obejmuje osiedle mieszkaniowe położone przy ul. Chrobrego oraz zabudowania wzdłuż ul. Cmentarnej, Słowackiego, al. Róż, Mickiewicza. Od południa granicę obszaru stanowią zabudowania położone wzdłuż ul. Ludowej, Wojska Polskiego, Warszawskiej, Poznańskiej, Kopernika, Al. Róż.

Wszystkie dane liczbowe dotyczące analizowanego obszaru, które zostały wykorzystane do wyliczenia wskaźników uzyskano za rok 2007 a ich zestawienie sporządził Urząd Miejski w Biskupcu.

Liczba mieszkańców obszaru rewitalizowanego wynosi 6932 i stanowi to ponad 60% mieszkańców miasta Biskupiec. Najwięcej mieszkańców zamieszkują ulicę: Ludową (1526 osób), Mickiewicza (670 osób), Armii Krajowej (485 osób) i Poznańską (384 osób). Ludność zamieszkująca ten obszar to w przewadze ludzie starsi, powyżej 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni. Stanowią oni około 75% ludności w wieku poprodukcyjnym wśród ogółu ludności w tym wieku zamieszkującej w mieście.

Osoby korzystające z zasiłków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na obszarze rewitalizacji to około 57% ludności w całym mieście korzystającej z pomocy. Najwięcej mieszkańców pobierających zasiłki zamieszkuje ulicę Ludową (97 osób), Al. Niepodległości (77 osób), Mickiewicza (67 osób).

Również bezrobotni zamieszkujący obszar rewitalizacji, którzy powyżej 12 miesięcy pozostają bez pracy stanowią około 50% długotrwale bezrobotnych w całym mieście. Najwięcej bezrobotnych mieszka na ulicach: Ludowej (65 osób), Mickiewicza (43 osoby), Chrobrego (30 osób); przy czym największy odsetek bezrobotnych wśród ogółu ludności zamieszkujących na poszczególnych ulicach zamieszkuje ulicę Al. Wojska Polskiego (17%) i Moniuszki (13%).

W ciągu ubiegłego roku najwięcej przestępstw i wykroczeń odnotowano na ulicy 1-go Maja (29) oraz ulicy Ludowej (19). Ponad 90 % przestępstw i wykroczeń miało miejsce na obszarze rewitalizowanym w porównaniu z ilością przestępstw na obszarze całego miasta.

Ponad 70% podmiotów gospodarczych działających w mieście zlokalizowana jest na obszarze rewitalizowanym. Najwięcej działa na ulicach: Armii Krajowej (79 podmiotów), Ludowej (57 podmiotów) i Chrobrego (57 podmiotów).

W ramach działania 4.3. Restrukturyzacja terenów powojсковych i przemysłowych

Obszar rewitalizowany obejmuje tereny położone w południowo-zachodniej części miasta. Obszar jest ograniczony od północy ulicą Ludową i Al. Broni, od wschodu ulicą Wojska Polskiego, od południa Al. Broni i ul. Wojewódzką, od zachodu terenem osiedla przy ul. Zawadzkiego. Obszar rewitalizowany jest obszarem powojсковym. Teren funkcjonującej tu do 2000r. jednostki wojskowej zajmował 12,5 ha.

Funkcjonująca do 2000 r. jednostka wojskowa wywierała ogromny wpływ na miasto. Zajmowała niemal 12,5 hektarowy teren w Biskupcu, choć była wyłączona spod administracji

miasta. Do 1989 funkcjonowała jako Jednostka Wojskowa nr 4182 Trzeci Pułk Przeciwwchemiczny, a w latach 1989 – 2000 jako Ośrodek Szkolenia Wojsk Obrony Przeciwwchemicznej. Na jej terenie działały:

- Szkoła podoficerska wojsk obrony przeciwwchemicznej,
- Szkoła chorążych wojsk obrony przeciwwchemicznej,
- Pierwszy batalion zabiegów specjalnych i sanitarnych,
- Batalion wykrywania wybuchów jądrowych.

Rozkazem Dowódcy Pomorskiego Okręgu Wojskowego Nr 0239 z dnia 30.08.1999r, z dniem 31.12.1999 zlikwidowano w Biskupcu Jednostkę Wojskową 1147 – 3 batalion obrony przeciwwchemicznej, a z dniem 30.06.2000 r. garnizon BISKUPIEC.

Jednostka zatrudniała około 100 żołnierzy zawodowych oraz 80 osób cywilnych, będąc tym samym jednym z głównych pracodawców Biskupca.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmieniający przeznaczenie terenów specjalnych położonych w Biskupcu pomiędzy ulicami Wojska Polskiego, Ludową i Wojewódzką na mieszkalno-usługowe, został zatwierdzony Uchwałą Nr II/9/02 Rady Miejskiej w Biskupcu z dnia 29.XI.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 107, poz.1677 z dnia 02.09.2002 r.).

Zasoby i stan środowiska odzwierciedlają jego wysoką podatność do wykorzystania na cele mieszkalno-usługowe i rekreacyjno-sportowe. W obrębie rewitalizowanego obszaru wyróżniającym elementem środowiska jest drzewostan, zwłaszcza starodrzew w rejonie dotychczasowego toru przeszkód i strzelnicy.

Na terenie miasta Biskupca nie były wykonywane badania skażenia gleby.

Rodzaj podłoża (grunty zwałowe, piaskowe) i dobre ich parametry techniczne, są korzystne do wykorzystania pod zabudowę. Teren objęty planem charakteryzuje się przeciętnymi warunkami przyrodniczymi i dość wysoką odpornością środowiska na oddziaływanie antropogeniczne. Wykorzystanie pod zainwestowanie miejskie jest zgodne z naturalną predyspozycją środowiska w tym rejonie miasta.

Obszar jednostki wojskowej podłączony jest do infrastruktury komunalnej miasta: elektrycznej, wodnej i kanalizacyjnej. Po opuszczeniu jednostki przez wojsko w czerwcu 2000 roku, nie dokonywano żadnych napraw ani dodatkowych inwestycji na tym obszarze. Znajdująca się na jej terenie infrastruktura nie jest użytkowana i ulega niszczeniu, co w przypadku późniejszych inwestycji, podnosi ich koszty. Z tego powodu uzasadnionym wydaje się postulat jak najszybszego jej zagospodarowania.

5. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Realizacja projektów wyspecyfikowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji będzie polegała na wykonaniu szeregu zadań, głównie inwestycyjnych, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe uciążliwości (np. zajęcie pasa drogowego w związku z wymianą sieci, emisja hałasu).

Na etapie użytkowania należy oczekiwać braku oddziaływania na środowisko, albo wręcz poprawy w stosunku do stanu obecnego (poprawa izolacyjności cieplnej budynków, remont nawierzchni dróg skutkujący obniżeniem hałasu generowanego przez pojazdy, remont chodników skutkujący poprawą bezpieczeństwa pieszych). W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji nie planuje się budowy lub modernizacji obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 roku *w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko*.

5.1. ZADANIA ZWIĄZANE Z INFRASTRUKTURĄ ZEWNĘTRZNĄ

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji przewidziano prace związane z zagospodarowaniem Starego Miasta (modernizacja nawierzchni dróg, budowa parkingów, chodników, zieleni, placu z fontanną, ławeczek, oświetlenia oraz przebudowa kanalizacji deszczowej) oraz budowę infrastruktury technicznej na terenach powojсковych (budowę oraz przebudowę sieci kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, sieci kanalizacji deszczowej oraz dróg znajdujących się na terenie byłej jednostki wojskowej w Biskupcu przy Al. Broni). Planuje się także zagospodarowanie terenów wokół wybranych obiektów poddawanych rewitalizacji. Zakres prac w obrębie każdego obiektu zostanie określony w ramach indywidualnych projektów.

Określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe, ani celowe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi nie podlega normowaniu (w ramach którego można ustalić wielkość emisji dopuszczalnej), ale przecież nie jest obojętne dla ludzi przebywających w pobliżu, szczególnie mieszkańców okolicznych domów.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu sprzętu i środków transportu na środowisko należy zadbać o ich prawidłową eksploatację i właściwą konserwację. Maszyny i pojazdy nie powinny być przeciążane oraz eksploatowane na najwyższych obrotach silników, gdyż zwiększa to emisję spalin. Sprzęt używany podczas robót powinien spełniać wymagania, odnośnie ochrony przed hałasem i gazami spalinowymi, podane w przedmiotowych rozporządzeniach i normach.

W większości robót budowlanych wykorzystywany będzie sprzęt stanowiący źródło hałasu i drgań (maszyny budowlane oraz środki transportu). Emitowany hałas będzie oddziaływał na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji.

Urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich mocy akustycznej, wynikające z przepisów prawa.

Realizacja poszczególnych zadań może wymagać wycinki drzew lub krzewów kolidujących z inwestycjami. Należy dążyć do zachowania jak największej ilości roślinności.

Z całą pewnością realizacja zadań będzie prowadzona w bezpośrednim sąsiedztwie drzew i krzewów.

Drzewa, które znajdują się w bezpośredniej bliskości wykopu lub drogi dojazdowej do niego mogą być zagrożone. Do podstawowych zagrożeń należą:

- możliwość mechanicznego uszkodzenia pni drzew,
- możliwość mechanicznego uszkodzenia płytko usytuowanych korzeni drzew,
- możliwość przesuszanie lub przemarzanie korzeni,
- możliwość nadmiernego zagęszczenia gruntu poprzez maszyny i pojazdy.

Podczas organizacji placu budowy oraz robót ziemnych należy pamiętać, że strefa odpowiadająca powierzchni rzutu korony drzewa, powiększonemu o 20%, powinna podlegać ochronie ze względu na to, iż w jej zasięgu znajdują się aktywne korzenie, zaopatrujące drzewo w wodę i składniki odżywcze. W obrębie tej strefy należy ograniczyć prace do niezbędnego minimum. A w przypadku wystąpienia konieczności ich przeprowadzenia należy wykonywać je z daleko idącą ostrożnością, eliminując np. sprzęt ciężki.

W celu ochrony drzew przed ewentualnym uszkodzeniem, podczas prowadzenia robót należy:

- osłaniać pnie drzew rosnących w bezpośrednim sąsiedztwie przeprowadzanych robót ziemnych – do tego celu można wykorzystać tkaninę jutową, maty słomiane lub trzcinowe oraz deski połączone drutem,
- roboty ziemne w obrębie systemu korzeniowego, w miarę możliwości, wykonywać ręcznie (zgodnie z art. 82 **Ustawy o ochronie przyrody**),
- odsłonięte korzenie drzew, w celu zabezpieczenia przed nadmiernym wysuszeniem (lato) lub przemarzeniem (zima) osłaniać matami ze słomy, tkanin workowatych lub torfem,
- zadbać o to, aby bezpośrednio pod koronami drzew nie były składowane materiały budowlane oraz ziemia z wykopów, gdyż uniemożliwia to wymianę gazową między powietrzem i glebą, co w konsekwencji może doprowadzić do zamierania i gnicia korzeni; ponadto wody opadowe mogą wypłukiwać z materiałów budowlanych (cement, wapno) zanieczyszczenia szkodliwe dla roślinności.

Najbardziej niebezpieczne dla roślin jest wykonywanie prac ziemnych latem (przesuszenie) oraz zimą (przemarznięcie). Najbezpieczniej jest prowadzić te prace, gdy rośliny znajdują się w okresie spoczynku. Zaleca się zatem by, w miarę możliwości prace związane z wykonaniem projektowanych sieci kanalizacyjnych, pompowni ścieków sanitarnych, były prowadzone w okresie spoczynku drzew. Zwłaszcza w miejscach, w których drzewa znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanych do wykonania obiektów.

Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntów substancjami ropopochodnymi pochodzącymi ze sprzętu budowlanego i środków transportu na placu budowy istnieje zawsze. Aby je zminimalizować zaplecze budowy, na którym będzie parkował ten sprzęt powinno zostać zorganizowane na terenie utwardzonym i odwadnianym, albo – w razie niemożności znalezienia takiego terenu – na terenie nieutwardzonym, lecz zabezpieczonym warstwą nieprzepuszczalną.

Na etapie opracowania organizacji budowy powinno się uwzględnić doprowadzenie na teren budowy wody do celów technologicznych i sanitarnych oraz zapewnić odpowiednie warunki sanitarne pracownikom (np. poprzez ustawienie kabin ustępowych typu Toi-Toi lub udostępnienie sanitariatów na terenie remontowanego obiektu).

Na etapie budowy projektowanych obiektów będą powstawały odpady związane z:

- pracami ziemnymi,
- użytkowaniem sprzętu budowlanego,
- funkcjonowaniem zaplecza socjalnego dla pracowników.

Wskazane jest prowadzenie robót budowlanych w oparciu o nowoczesne technologie, a powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych.

Nie przewiduje się powstawania odpadów azbestowych lub zawierających azbest. Gdyby jednak stwierdzono obecność azbestu - prace polegające na usuwaniu lub naprawie starych pokryć azbestowych mogą być wykonywane wyłącznie przez firmy posiadające odpowiednie wyposażenie techniczne oraz zatrudniające odpowiednio przeszkolonych pracowników. Wykonawca musi posiadać zezwolenie (pozwolenia, decyzję zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi) na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają niebezpieczne odpady. Prace należy prowadzić w taki sposób, aby w możliwie największym stopniu ograniczyć uwalnianie się azbestu, np. poprzez nawilżanie wodą wyrobów azbestowych wodą lub poprzez zastosowanie specjalnych środków "unieszkodliwiających" azbest podczas jego usuwania, wnikających w głąb materiału, impregnujących i wiążących włókna, a tym samym uniemożliwiających ich uwalnianie. Tam, gdzie jest to możliwe, powinno się demontować całe wyroby (płyty, rury), starając się ich przy tym nie uszkodzić. Miejsce, w którym prowadzi się prace polegające na naprawie lub usuwaniu azbestu, należy odizolować od otoczenia specjalnymi osłonami. Powinny również znaleźć się tam tablice ostrzegawcze o treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem. Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony". Wszystkie zdemontowane wyroby muszą być składowane w opakowaniach z folii polietylenowej (grubszej niż 0,2 mm), w pomieszczeniach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych. Po zakończeniu prac polegających na usunięciu azbestu (o łącznej powierzchni nie przekraczającej 500 m²) ich wykonawca ma obowiązek złożyć właścicielowi budynku pisemne oświadczenie, że przeprowadził prace z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych oraz oczyścił cały teren z azbestu. Oświadczenie takie należy przechowywać przez co najmniej 5 lat.

Powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych. Maksymalne wykorzystanie tego typu odpadów możliwe jest tylko przy odpowiednio zaprogramowanym systemie ich gromadzenia i usuwania. Planując organizację placu budowy należy więc przewidzieć selektywne gromadzenie odpadów z podziałem na składowiki mające charakter surowców wtórnych. Selektywnie należy również wywozić te odpady do zakładu przetwórczego lub na składowisko.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy rodzaj odpadów niebezpiecznych powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie. Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie materiałów niebezpiecznych.

Eksploatacja zmodernizowanych obiektów będzie w sposób znikomy oddziaływać na środowisko.

Odcinek drogowy jest źródłem emisji do powietrza gazów i pyłów. Pochodzą one ze spalania paliw, ścierania opon i nawierzchni drogowej, także okładzin hamulcowych oraz jako wyziewy ze skrzyni korbowej, zbiornika paliwa i innych części pojazdu.

Realizacja zadań w zakresie modernizacji dróg będzie miała słaby wpływ na stan powietrza. Natężenie ruchu na ulicach „wewnętrznych” jest niewielkie, przy czym w ruchu

uczestniczą niemal wyłącznie pojazdy lekkie, które charakteryzuje niski wskaźnik emisji. Po remoncie nawierzchni poprawi się płynność ruchu więc teoretycznie można oczekiwać spadku emisji, ale zmiany te nie przełożą się w zauważalnym stopniu na poziomy substancji w powietrzu.

Eksploatacja sieci wodociągowej ani kanalizacyjnej nie będzie miała wpływu na stan powietrza.

Na etapie eksploatacji źródłami hałasu będą samochody poruszające się po zmodernizowanych odcinkach dróg i parkingach. Należy przypuszczać, że wymiana nawierzchni przyczyni się do zmniejszenia uciążliwości hałasowych za sprawą dwóch czynników:

- mniejszy hałas na styku opona – nawierzchnia,
- mniejszy hałas po ograniczeniu zakłóceń w płynności jazdy, jakie są typowe dla jazdy potoku pojazdów po drodze o zniszczonej nawierzchni.

Eksploatacja podziemnych sieci wodociągowej ani kanalizacyjnej nie będzie stanowiła źródła hałasu.

Inwestycje drogowe nie generują zapotrzebowania na wodę (pomijając sporadyczne splukiwanie nawierzchni przez służby miejskie) i nie generuje ścieków innych, niż wody opadowe i roztopowe. Te ostatnie mogą być zanieczyszczone środkami stosowanymi przy zimowym utrzymaniu: piaskiem, solą kamienną i innymi preparatami.

Ulice na terenach powojkowych obecnie nie posiadają właściwego odwodnienia. Uporządkowanie kanalizacji deszczowej a także remont spękanych nawierzchni dróg i chodników (który je uszczelni) spowodują pewien – ale nieistotny w skali miasta – wzrost zarówno ilości ścieków deszczowych, jak i odprowadzanych z nimi ładunków.

Zanieczyszczenia zawarte w ściekach nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla środowiska, ponieważ będą transportowane w szczelnych przewodach kanalizacyjnych, a następnie zostaną poddane procesowi oczyszczania ścieków. Ścieki oczyszczone nie stanowią szczególnego zagrożenia dla stanu czystości odbiornika.

Eksploatacja sieci poddanych gruntownej modernizacji (a w szczególności jej odcinków wymienionych na nowe) oznacza racjonalizację gospodarki wodno-ściekowej. Obecnie występujący problem nieszczelności sieci kanalizacyjnych i związany z tym problem skażenia środowiska gruntowego zostanie wyeliminowany.

W związku z budową nowych nawierzchni utwardzonych pojawią się (powinny się pojawić) odpady z utrzymania czystości na tych chodnikach i ścieżkach rowerowych. Ilość tych odpadów będzie niewielka (nawet przy założeniu, że gospodarz terenu będzie sumiennie realizował obowiązki, wynikające z przepisów prawa obowiązujących w tym zakresie).

Eksploatacja sieci wodociągowej ani kanalizacyjnej nie będzie miała generowała odpadów. Odpady wystąpią jedynie w związku z okresowymi remontami. Podczas czyszczenia sieci kanalizacyjnych odpady nie powstają – osad jest splukiwany pod ciśnieniem i zostaje odprowadzony ciągiem kanalizacji do oczyszczalni ścieków. Inna możliwość przy zastosowaniu specjalistycznych urządzeń to wypompowanie szlamu z odcinka sieci kanalizacyjnej poddawanego czyszczeniu. W takim razie odpad (szlam) jest wywożony w zbiorniku tego pojazdu.

5.2. MODERNIZACJE I REWITALIZACJE BUDYNKÓW

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji przewidziano prace remontowe i modernizacyjne zdegradowanej substancji mieszkaniowej obejmujące termomodernizację

(np. docieplenie ścian, wymiana okien, wymiana pokrycia dachu), remonty klatek schodowych. Przewiduje się także remont wieży kościoła pw. św. Jana Chrzyciela, wykończenie wnętrza kościoła pw. św. Jana Chrzyciela, zagospodarowanie terenu wokół kościoła pw. św. Jana Chrzyciela w Biskupcu oraz remont zabytkowych budynków parafii, renowację budynku użyteczności publicznej Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Biskupcu oraz remont byłego browaru w Biskupcu, rewitalizację „Kasyna wojskowego” oraz budynku garażowo-magazynowego poprzez zmianę sposobu zagospodarowania na budynek mieszkalny. Zakres prac w obrębie każdego obiektu zostanie określony w ramach indywidualnych projektów.

Wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na etapie budowy będzie związany bezpośrednio z przyjętą technologią robót oraz z fazą inwestycji. Użycie środków transportu ciężarowego, prace budowlane (szczególnie prace przy elewacjach) nie pozostają bez wpływu na zapylenie powietrza, możliwe jest także lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i maszyny robocze), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (lotne związki organiczne) i innych.

Określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe, ani celowe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwale oddziaływanie związane z pracami budowlanymi nie podlega normowaniu (w ramach którego można ustalić wielkość emisji dopuszczalnej), ale przecież nie jest obojętne dla ludzi przebywających w pobliżu, szczególnie mieszkańców okolicznych domów.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu sprzętu i środków transportu na środowisko należy zadbać o ich prawidłową eksploatację i właściwą konserwację. Maszyny i pojazdy nie powinny być przeciążane oraz eksploatowane na najwyższych obrotach silników, gdyż zwiększa to emisję spalin. Sprzęt używany podczas robót powinien spełniać wymagania, odnośnie ochrony przed hałasem i gazami spalinowymi, podane w przedmiotowych rozporządzeniach i normach.

W większości robót budowlanych wykorzystywany będzie sprzęt stanowiący źródło hałasu i drgań (maszyny budowlane oraz środki transportu). Emitowany hałas będzie oddziaływał na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji.

Urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich mocy akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Obecnie w tym względzie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w *sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska*.

Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntów substancjami ropopochodnymi pochodzącymi ze sprzętu budowlanego i środków transportu na placu budowy istnieje zawsze. Aby je zminimalizować zaplecze budowy, na którym będzie parkował ten sprzęt powinno zostać zorganizowane na terenie utwardzonym i odwadnianym, albo – w razie niemożności znalezienia takiego terenu – na terenie nieutwardzonym, lecz zabezpieczonym warstwą nieprzepuszczalną.

Na etapie opracowania organizacji budowy powinno się uwzględnić doprowadzenie na teren budowy wody do celów technologicznych i sanitarnych oraz zapewnić odpowiednie warunki sanitarne pracownikom (np. poprzez ustawienie kabin ustępowych typu Toi–Toi lub udostępnienie sanitariatów na terenie remontowanego obiektu).

Wskazane jest prowadzenie robót budowlanych w oparciu o nowoczesne technologie, a powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych.

Nie przewiduje się powstawania odpadów azbestowych lub zawierających azbest. Gdyby jednak stwierdzono obecność azbestu - prace polegające na usuwaniu lub naprawie starych pokryć azbestowych mogą być wykonywane wyłącznie przez firmy posiadające odpowiednie wyposażenie techniczne oraz zatrudniające odpowiednio przeszkolonych pracowników. Wykonawca musi posiadać zezwolenie (pozwolenia, decyzję zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi) na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają niebezpieczne odpady. Prace należy prowadzić w taki sposób, aby w możliwie największym stopniu ograniczyć uwalnianie się azbestu, np. poprzez nawilżanie wodą wyrobów azbestowych wodą lub poprzez zastosowanie specjalnych środków "unieszkodliwiających" azbest podczas jego usuwania, wnikających w głąb materiału, impregnujących i wiążących włókna, a tym samym uniemożliwiające ich uwalnianie. Tam, gdzie jest to możliwe, powinno się demontować całe wyroby (płyty, rury), starając się ich przy tym nie uszkodzić. Miejsce, w którym prowadzi się prace polegające na naprawie lub usuwaniu azbestu, należy odizolować od otoczenia specjalnymi osłonami. Powinny również znaleźć się tam tablice ostrzegawcze o treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem. Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony". Wszystkie zdemontowane wyroby muszą być składowane w opakowaniach z folii polietylenowej (grubszej niż 0,2 mm), w pomieszczeniach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych. Po zakończeniu prac polegających na usunięciu azbestu (o łącznej powierzchni nie przekraczającej 500 m²) ich wykonawca ma obowiązek złożyć właścicielowi budynku pisemne oświadczenie, że przeprowadził prace z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych oraz oczyścił cały teren z azbestu. Oświadczenie takie należy przechowywać przez co najmniej 5 lat.

Powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych. Maksymalne wykorzystanie tego typu odpadów możliwe jest tylko przy odpowiednio zaprogramowanym systemie ich gromadzenia i usuwania. Planując organizację placu budowy należy więc przewidzieć selektywne gromadzenie odpadów z podziałem na składniki mające charakter surowców wtórnych. Selektywnie należy również wywozić te odpady do zakładu przetwórczego lub na składowisko.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy rodzaj odpadów niebezpiecznych powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie. Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie materiałów niebezpiecznych.

Eksploatacja zmodernizowanych obiektów będzie w sposób znikomy oddziaływać na środowisko.

W rewitalizowanych budynkach nie zmieni się sposób ogrzewania, jednak nastąpi znaczna poprawa parametrów izolacyjnych zewnętrznych przegród budowlanych (ocieplenie ścian) zmniejszą się straty ciepła, a tym samym obniży zapotrzebowanie na ciepło. W konsekwencji tych działań wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza zmaleje.

Eksploatacja obiektów nie będzie generowała znaczącego hałasu. Brak zewnętrznych źródeł dźwięku w rodzaju wentylatorów oraz instalacji klimatyzacyjnych.

Każdy z budynków podłączony jest do miejskiej sieci wodociągowej, zaś ścieki odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej. W tym względzie nie przewiduje się żadnych

zmian. Wody opadowe z powierzchni dachów i terenów utwardzonych będą odprowadzane do kanalizacji deszczowej.

Odpady powstające na terenie obiektów będą typowymi odpadami komunalnymi. Ponieważ część z powstających odpadów komunalnych może być poddana odzyskowi wskazane jest wykorzystanie pojemników umożliwiających ich selektywną zbiórkę.

Podnoszenie standardu kolejnych obiektów wśród zaniedbanej zabudowy stwarza okazję do promowania zachowań proekologicznych, do których należy selektywna zbiórka odpadów.

5.3. ZADANIA ZWIĄZANE Z BUDOWĄ NOWYCH OBIEKTÓW

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji przewidziano budowę budynku mieszkalno-usługowego na działce 209/12 przy ul. Chopina oraz budowę krytej pływalni na terenie byłej jednostki wojskowej. Zakres prac w obrębie każdego obiektu zostanie określony w ramach indywidualnych projektów.

Wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na etapie budowy będzie związany bezpośrednio z przyjętą technologią robót oraz z fazą inwestycji. Użycie środków transportu ciężarowego, prace budowlane nie pozostają bez wpływu na zapylenie powietrza, możliwe jest także lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i maszyny robocze), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (lotne związki organiczne) i innych.

Określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe, ani celowe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi nie podlega normowaniu (w ramach którego można ustalić wielkość emisji dopuszczalnej), ale przecież nie jest obojętne dla ludzi przebywających w pobliżu, szczególnie mieszkańców okolicznych domów.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu sprzętu i środków transportu na środowisko należy zadbać o ich prawidłową eksploatację i właściwą konserwację. Maszyny i pojazdy nie powinny być przeciążane oraz eksploatowane na najwyższych obrotach silników, gdyż zwiększa to emisję spalin. Sprzęt używany podczas robót powinien spełniać wymagania, odnośnie ochrony przed hałasem i gazami spalinowymi, podane w przedmiotowych rozporządzeniach i normach.

W większości robót budowlanych wykorzystywany będzie sprzęt stanowiący źródło hałasu i drgań (maszyny budowlane oraz środki transportu). Emitowany hałas będzie oddziaływał na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji.

Urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich mocy akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Obecnie w tym względzie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska.

Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntów substancjami ropopochodnymi pochodzącymi ze sprzętu budowlanego i środków transportu na placu budowy istnieje zawsze. Aby je zminimalizować zaplecze budowy, na którym będzie parkował ten sprzęt powinno zostać zorganizowane na terenie utwardzonym i odwadnianym, albo – w razie

niemożności znalezienia takiego terenu – na terenie nieutwardzonym, lecz zabezpieczonym warstwą nieprzepuszczalną.

Na etapie opracowania organizacji budowy powinno się uwzględnić doprowadzenie na teren budowy wody do celów technologicznych i sanitarnych oraz zapewnić odpowiednie warunki sanitarne pracownikom (np. poprzez ustawienie kabin ustępowych typu Toi-Toi lub udostępnienie sanitariatów na terenie remontowanego obiektu).

W związku z realizacją zadań zawartych w LPR, może wystąpić konieczność usunięcia bądź przesadzenia kolidujących z nią drzew i krzewów. O ile jest to możliwe należy przesadzać a nie wycinać kolidujące z budową drzewa.

Z całą pewnością realizacja zadań będzie prowadzona w bezpośrednim sąsiedztwie drzew i krzewów.

Drzewa, które znajdują się w bezpośredniej bliskości wykopu lub drogi dojazdowej do niego mogą być zagrożone. Do podstawowych zagrożeń należą:

- możliwość mechanicznego uszkodzenia pni drzew,
- możliwość mechanicznego uszkodzenia płytko usytuowanych korzeni drzew,
- możliwość przesuszanie lub przemarzanie korzeni,
- możliwość nadmiernego zagęszczenia gruntu poprzez maszyny i pojazdy.

Podczas organizacji placu budowy oraz robót ziemnych należy pamiętać, że strefa odpowiadająca powierzchni rzutu korony drzewa, powiększonemu o 20%, powinna podlegać ochronie ze względu na to, iż w jej zasięgu znajdują się aktywne korzenie, zaopatrujące drzewo w wodę i składniki odżywcze. W obrębie tej strefy należy ograniczyć prace do niezbędnego minimum. A w przypadku wystąpienia konieczności ich przeprowadzenia należy wykonywać je z daleko idącą ostrożnością, eliminując np. sprzęt ciężki.

Najbardziej niebezpieczne dla roślin jest wykonywanie prac ziemnych latem (przesuszenie) oraz zimą (przemarznięcie). Najbezpieczniej jest prowadzić te prace, gdy rośliny znajdują się w okresie spoczynku. Zaleca się zatem by, w miarę możliwości prace związane z wykonaniem projektowanych sieci kanalizacyjnych, pompowni ścieków sanitarnych, były prowadzone w okresie spoczynku drzew. Zwłaszcza w miejscach, w których drzewa znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanych do wykonania obiektów.

Wskazane jest prowadzenie robót budowlanych w oparciu o nowoczesne technologie, a powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych.

Powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych. Maksymalne wykorzystanie tego typu odpadów możliwe jest tylko przy odpowiednio zaprogramowanym systemie ich gromadzenia i usuwania. Planując organizację placu budowy należy więc przewidzieć selektywne gromadzenie odpadów z podziałem na składniki mające charakter surowców wtórnych. Selektywnie należy również wywozić te odpady do zakładu przetwórczego lub na składowisko.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy rodzaj odpadów niebezpiecznych powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie. Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie materiałów niebezpiecznych.

Eksploatacja zmodernizowanych obiektów będzie w sposób znikomy oddziaływać na środowisko.

Budynki wyposażone zostaną w instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Jeżeli będzie to możliwe obiekty zostaną podłączone do lokalnej sieci ciepłowniczej lub planuje się zastosowanie energii wytwarzanej we własnym, ekologicznym (zasilanym gazem ziemnym GZ–50), wysokosprawnym (ponad 90%) źródle ciepła (kotłownie gazowe).

Eksploatacja obiektów nie będzie generowała znaczącego hałasu. W przypadku gdy budynki zostaną wyposażone w instalację wentylacji i klimatyzacji źródłami hałasu będą zewnętrzne urządzenia dachowe. Urządzenia te są zazwyczaj wyposażone w fabrycznie wykonane rozwiązania mające na celu zmniejszenie poziomu emitowanego z nich hałasu. Przeciętny poziom mocy akustycznej nowoczesnych urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych kształtuje się na poziomie 75 dB.

W obiektach do celów socjalno-gospodarczych wykorzystywana będzie woda oraz będą powstawać ścieki sanitarne. Ścieki sanitarne będą odprowadzane do zewnętrznej sieci kanalizacji sanitarnej. Wody opadowe z powierzchni dachów i terenów utwardzonych będą odprowadzane do kanalizacji deszczowej.

Odpady powstające na terenie obiektów będą typowymi odpadami komunalnymi. Ponieważ część z powstających odpadów komunalnych może być poddana odzyskowi wskazane jest wykorzystanie pojemników umożliwiających ich selektywną zbiórkę.

6. OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Biskupiec przewiduje podejmowanie działań, które będą wpływały na środowisko. Działania te to przede wszystkim zadania inwestycyjne, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe uciążliwości. Natomiast na etapie eksploatacji zrealizowane inwestycje zasadniczo będą wpływać korzystnie na stan środowiska.

Generalnie uciążliwości związane z realizacją zadań zapisanych w LPR będą uciążliwościami przejściowymi, odwracalnymi i wystąpią jedynie w czasie prowadzonych robót. Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji poszczególnych zadań leży w gestii wykonawcy i dotyczą sprzętu (hałas, emisja spalin wycieki), organizacji prac (np. koordynacja prac w pasie drogowym, unikanie prac będących źródłem znacznej uciążliwości akustycznej w porze wieczornej). Minimalizowaniu uciążliwości dla środowiska będzie służyło przestrzegania obowiązujących zasad w zakresie gospodarki odpadami.

Natomiast na etapie eksploatacji zrealizowane inwestycje zasadniczo będą wpływać korzystnie na stan środowiska.

Faza budowy

Faza budowy będzie się charakteryzowała oddziaływaniem na stan powietrza. Prace ziemne nie pozostają bez wpływu na zapylenie powietrza, możliwe jest także podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i maszyny robocze) i innych.

Określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji nie jest możliwe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwale oddziaływanie związane z pracami budowlanymi nie podlega normowaniu (w ramach którego można ustalić wielkość emisji dopuszczalnej), ale przecież nie jest obojętne dla ludzi przebywających w pobliżu, szczególnie mieszkańców okolicznych domów.

Przy organizacji placu i planu budowy należy zwrócić więc szczególną uwagę na to by zastosowane urządzenia spełniały przedstawione kryteria dotyczące ich mocy akustycznej, wynikające z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. *w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska* (t. 263, poz. 2202, zm. Dz.U. 2006.32.223, 2007.105.718). Spełnianie tych kryteriów nie spowoduje całkowitej eliminacji uciążliwości hałasowych na terenach otaczających plac budowy, należy jednak pamiętać, że proces budowlany będzie ograniczony w czasie, a po jego zakończeniu wszystkie niedogodności (w tym akustyczne) ustaną.

W trakcie budowy istnieje potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntów substancjami ropopochodnymi pochodzącymi ze sprzętu budowlanego i środków transportu (potencjalne mikrowycieki olejów przekładniowych, silnikowych, paliwa, itp.). Aby zminimalizować niebezpieczeństwo skażenia zaplecze budowy, na którym będzie parkował ten sprzęt powinno zostać zorganizowane na terenie utwardzonym, zabezpieczonym warstwą słaboprzepuszczalną. Oprócz tego stan sprzętu budowlanego i środków transportu powinien być na bieżąco monitorowany. Pozwoli to na szybkie wykrywanie i eliminację nieszczelności, skutkujących wyciekami ropopochodnych. Zminimalizuje to potencjalne zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego.

W przypadku wystąpienia kolizji z drzewostanem należy dążyć do zachowania jak największej ilości roślinności. O ile będzie to możliwe kolidujące z budową drzewa należy przesadzać a nie wycinać. Należy też zwrócić uwagę na odpowiednie zabezpieczenie drzew w bezpośrednim sąsiedztwie przeprowadzanych prac budowlanych. Można to osiągnąć poprzez owinięcie pni jutą, mchem lub innym miękkim materiałem, a następnie deskami oraz obwiązanie sznurem lub drutem zabezpieczającym przed odkryciem. Ponieważ ciężki sprzęt budowlany może zniszczyć korzenie drzew w obrębie wykopów, wszelkie roboty ziemne w obrębie systemu korzeniowego powinny być wykonywane ręcznie. Odsłonięte korzenie drzew na czas budowy powinny zostać okryte np. matami ze słomy lub tkanin workowatych.

Źródłem odpadów powstających w trakcie realizacji inwestycji będą wbudowywane materiały budowlane oraz odpady powstające z rozbiórek. Część odpadów z rozbiórek powinna zostać powtórnie wykorzystana (np. kostka granitowa i betonowa przy budowie lub remoncie ciągów pieszych). Rozebrane nawierzchnie z asfaltobetonu można przeznaczyć do recyklingu.

Generalnie uciążliwości związane z realizacją zadań zapisanych w LPR będą uciążliwościami przejściowymi, odwracalnymi i wystąpią jedynie w czasie prowadzonych robót.

Faza eksploatacji

Realizacja zadań określonych w LPR, przyczyniając się do osiągnięcia celów zakładanych w tym dokumencie, przyczyni się jednocześnie do poprawy warunków środowiskowych na rewitalizowanym terenie.

Realizacja LPR będzie miała pozytywny wpływ na takie zagadnienia ochrony środowiska jak:

- jakość powietrza, ze względu na realizację zadań związanych z termomodernizacją obiektów oraz usprawnieniem układu komunikacyjnego;
- jakość wód, ze względu na realizację zadań związanych z porządkowaniem gospodarki wodno-ściekowej;
- krajobraz, ze względu na realizację zadań związanych poprawą estetyki przestrzeni publicznej uwzględniających krajobraz kulturowy miasta.

7. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH LUB TRANSGRANICZNYCH

Oddziaływania poszczególnych zadań ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji w przypadku ich równoczesnej realizacji mogą się nakładać. Należy tak ułożyć harmonogram realizacji zadań, aby z jednej strony uwzględnić technologię robót, z drugiej zaś ograniczyć kumulację uciążliwych oddziaływań.

Ponieważ część zadań ujętych w LPR wymaga ingerencji w istniejące ciągi komunikacyjne (remont ciągów komunikacyjnych i wymiana sieci podziemnych), ze szczególną starannością powinien zostać przygotowany projekt organizacji ruchu, tak by poszczególne fazy robót w jak najmniejszym stopniu utrudniały życie mieszkańcom i osobom przyjezdnym. Niezbędna jest także koordynacja działań. W przypadku zadań związanych z budową lub modernizacją uzbrojenia podziemnego, o podejmowanych w tym zakresie działaniach powinni być informowani zarządcy wszystkich sieci, tak by w jednym czasie uporządkować wszystkie wymagające tego sieci na danym terenie.

Transgraniczne oddziaływania na środowisko przedsięwzięć ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji nie jest możliwe, tak ze względu na wielkość oddziaływania na środowisko (powietrze, hałas), jak i odległość od granic Państwa. Nie jest możliwe również oddziaływanie transgraniczne ze względu na gospodarkę wodno-ściekową ani gospodarkę odpadami.

8. SKUTKI BRAKU REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA ŚRODOWISKA

Zaniechanie działań związanych z infrastrukturą zewnętrzną - z zagospodarowaniem Starego Miasta (modernizacja nawierzchni dróg, budowa parkingów, chodników, zieleni, placu z fontanną, ławeczek, oświetlenia oraz przebudowa kanalizacji deszczowej) oraz budową infrastruktury technicznej na terenach powojсковych (budową oraz przebudową sieci kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, sieci kanalizacji deszczowej oraz dróg znajdujących się na terenie byłej jednostki wojskowej w Biskupcu przy Al. Broni) może w konsekwencji doprowadzić do:

- dalszego pogarszania się stanu technicznego nawierzchni dróg, co może przyczynić się do wzrostu uciążliwości hałasowej ciągów komunikacyjnych oraz wzrostu negatywnego wpływu na stan powietrza atmosferycznego,
- dalszego pogarszania się stanu technicznego istniejącej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, co zwiększy zagrożenie zanieczyszczeniem ściekami z nieszczelnej kanalizacji oraz spowoduje zwiększony pobór wody związanej z potęgującą się awaryjnością starej sieci wodociągowej;
- wzrostu zanieczyszczeń cieków i rowów stanowiących odbiorniki dla kanalizacji deszczowej oraz wód deszczowych spływających bezpośrednio z ulic, przy braku inwestycji związanych z budową kanalizacji deszczowej i oczyszczalni wód deszczowych na wylotach.

Nie podjęcie działań związanych z modernizacją i rewitalizacją budynków – zdegradowanej substancji mieszkaniowej a także obiektów zabytkowych spowoduje utratę szansy obniżenia ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza z systemów ciepłowniczych (brak termomodernizacji przyczyni się do wzrostu zapotrzebowania na ciepło). Istotny jest tu również czynnik ekonomiczny – poza osiągnięciem efektu ekologicznego związanego ze zmniejszeniem strat ciepła, ograniczone zostaną również koszty związane z utrzymaniem tych budynków. Brak realizacji tych zadań jest więc niekorzystny zarówno ze względu na stan środowiska jak również z uwagi na racjonalną gospodarkę finansami publicznymi. Zaniechanie remontu zabytkowych obiektów będzie skutkowało sukcesywnym pogarszaniem ich stanu technicznego a w konsekwencji bezpowrotnym zniszczeniem ważnych historycznie obiektów Biskupca.

Zaniechanie podejmowania działań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji wpłynie niekorzystnie na wizerunek miasta.

Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy miasta gwarantuje jego mieszkańcom poprawę warunków życia, odpowiednią promocję walorów środowiskowych i zasobów oraz szersze możliwości jego wykorzystania. Taki zrównoważony rozwój będzie możliwy przy realizacji zadań zakładanych w LPR, natomiast zaniechanie realizacji programu spowoduje jego zachwianie.

9. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Monitorowanie postępów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Biskupiec będzie wykonywane zgodnie z przyjętymi do tego celu wskaźnikami podzielonymi na trzy kategorie tj.:

- **wskaźniki produktu** – obrazujące rzeczowe efekty rewitalizacji, które można zmierzyć:
 - liczba remontów przeprowadzonych w budynkach,
 - liczba adaptacji obiektów i pomieszczeń na potrzeby osób starszych,
 - liczba inwestycji w zakresie poprawy stanu zagospodarowania przestrzennego na działkach w obrębie, których znajdują się budynki mieszkalne,
 - liczba nowo wybudowanych obiektów,
 - liczba inwestycji w obiektach użyteczności publicznej – 3 obiekty,
 - liczba remontów w obiektach placówek oświatowych – 1 obiekt,
 - liczba remontów w obiektach kultu religijnego – 1 obiekt,
 - liczba inwestycji związanych z budową infrastruktury technicznej – 1 inwestycja,
- **wskaźniki rezultatu** – przedstawiające bezpośrednie, natychmiastowe efekty rewitalizacji:
 - zwiększenie bezpieczeństwa drogowego w obrębie zmodernizowanych ulic i chodników,
 - poprawę stanu ładu przestrzennego i zagospodarowania przestrzeni miasta,
 - zwiększenie ogólnej estetyki miasta,
 - poprawę jakości świadczonych przez miasto usług turystycznych,
 - rozwinięcie życia kulturalnego,
 - rozszerzenie zakresu usług handlu – budowa targowiska,
 - poprawę poziomu kształcenia,
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w mieście,
 - zabezpieczenie obiektów zabytkowych przed degradacją,
 - podniesienie wartości zmodernizowanych budynków na rynku nieruchomości,
 - ochronę obiektów zabytkowych.
- **wskaźniki oddziaływania** – związane z długofalowymi efektami wynikającymi z rewitalizacji:
 - poprawiona dostępność komunikacyjna w obrębie miasta,
 - poprawiona jakość życia,
 - zwiększona atrakcyjność inwestycyjna miasta,
 - zmniejszone zjawisko patologii społecznych,
 - zmniejszony poziom przestępczości,
 - nowe miejsca pracy w związku z wybudowaniem nowych obiektów użyteczności publicznej (basen),
 - wzrost poparcia społecznego dla samorządu terytorialnego,
 - wzrost ruchu turystycznego na terenie miast,
 - zmniejszony wskaźnik dodatniej migracji ludności,
 - zmiana tendencji makroekonomicznych: wzrost inwestycji, zmniejszenie bezrobocia, spadek oprocentowania kredytów,

- wzrost znaczenia miasta jako ośrodka usług kulturalnych i turystycznych,
- zabezpieczone obiekty zabytkowe przed degradacją.

Monitorowanie wskaźników postępu realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Biskupiec powinno odbywać w określonym cyklu czasowym np. rocznym.

10 . METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w artykule 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*.

W niniejszym dokumencie dokonano analizy oddziaływań na środowisko w oparciu o dane literaturowe oraz doświadczenie autorów, które zestawiono z różnymi lokalnymi uwarunkowaniami. Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metody opisowe oraz wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru Biskupca opracowane przez inne instytucje, a dotyczące środowiska i zmian w nim zachodzących.

W prognozie analizowano konkretne zapisy Lokalnego Programu Rewitalizacji dotyczące propozycji celów strategicznych i kierunków działań.